

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 97/2018-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. marca 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bugala – Ďurček, s. r. o., Miletičova 5B, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Juraj Bugala, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 13 C 156/2016 z 12. januára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. marca 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 13 C 156/2016 z 12. januára 2018 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že napadnutým uznesením bolo rozhodnuté o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka z 5. decembra 2017, ktorým uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť náhradu trov konania vo výške 132,10 € na účet právneho zástupcu žalovaného [REDAKOVANÉ] tak, že bolo v celom rozsahu potvrdené. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd priznal ochranu žalovanému, čo je v rozpore s dobrými mravmi, a rozhodol v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou a v rozpore s ústavou a legitímnymi očakávaniami sťažovateľa.

3. Sťažovateľ uviedol, že žalovaný bol v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 156/2016 o zaplatenie sumy 89 € zastúpený advokátom, ktorý sa v čase konania priamo podieľal na činnosti žalovaného, a ďalej zdôraznil, že žalovaný viedol konanie nie kvôli žalovanej istine, ale práve kvôli trovám právneho zastúpenia, ktoré mohol získať. V predmetnom konaní sťažovateľ zobral žalobu späť po tom, ako okresný súd vyslovil predbežný právny názor, že žalobu zamietne z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitimácie. V tejto súvislosti sťažovateľ uviedol, že nie z vlastnej viny nesprávne označil žalovaného, ale preto, že pokladničné doklady žalovaného nespĺňajú zákonné náležitosti pokladničného dokladu a súčasne uvádzajú zmätočné označenie poskytovateľa služieb dvomi obchodnými menami. Podľa názoru sťažovateľa žalovaný si je vedomý, že jeho sesterská spoločnosť pri výbere poplatkov od sťažovateľa porušila zákon, čo preukazuje aj skutočnosť, že v konaní o zaplatenie 89 € (tých istých) vedenom sťažovateľom proti obchodnej spoločnosti clinica orthopedica, s. r. o., bol okresným súdom ku dňu podania sťažnosti vydaný rozsudok sp. zn. 52 C 11/2017, ktorým žalobe sťažovateľa vyhovel.

4. Sťažovateľ poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako aj Ústavného súdu Českej republiky, v zmysle ktorých ak je procesná strana zastúpená advokátom, ktorý sa podieľa na podnikaní procesnej strany, tejto procesnej strane nevzniká nárok na náhradu trov právneho zastúpenia v konaní.

5. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú ochranu a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 12.01.2018, č. k. 13C/156/2016-171 porušené bolo.

2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 12.01.2018, č. k. 13C/156/2018 - 171 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Bratislava II je povinný nahradiť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia vo výške 30,53 EUR /za jeden úkon právnej služby - podanie tejto sťažnosti/ na účet Advokátskej kancelárie Bugala - Ďurček, s.r.o. vedený v [REDAKOVANÉ] č. ú. (v IBAN tvare) [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] do pätnásť dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom

predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

9. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

10. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal sťažnosť z hľadiska toho, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú.

11. Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu, ktorým bola zamietnutá sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vydaného vyšším súdnym úradníkom o výške náhrady trov konania, na základe ktorého je sťažovateľ zaviazaný zaplatiť žalovanému trovy konania v sume 132,10 €.

12. Vzhľadom na obsah sťažnosti a na námietky sťažovateľa, ktoré smerujú výlučne proti výroku o náhrade trov konania, resp. výroku o výške náhrady trov konania, ústavný súd považuje v prvom rade za potrebné zdôrazniť, že vo všeobecnosti platí, že pochybenia pri rozhodovaní o náhrade trov konania a ich výške spravidla nedosahujú samy osebe takú intenzitu, na základe ktorej možno vysloviť porušenie základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania (strany) citeľne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi vedľajšej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania sa uchýli iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 311/2012, IV. ÚS 210/2013, IV. ÚS 192/2014).

13. Ústavný súd pri posudzovaní námietok sťažovateľa vychádzal zo skutočnosti, že okresný súd napadnutým uznesením rozhodoval už len o výške náhrady trov konania v súlade s uznesením okresného súdu z 15. februára 2017, ktorým konanie o zaplatenie sumy 89 € zastavil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a ktoré vo výroku o trovách konania nadobudlo právoplatnosť 28. septembra 2017 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6 Co 207/2017 z 28. septembra 2017. Sťažovateľ predmetné uznesenie Krajského súdu v Bratislave napadol v minulosti sťažnosťou na ústavnom súde, v ktorej namietal porušenie totožných práv v zmysle ústavy

a dohovoru. Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol uznesením sp. zn. I. ÚS 645/2017 z 20. decembra 2017 pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

14. Ústavný súd po porovnaní argumentácie sťažovateľa uvedenej v sťažnosti s jeho námietkami vznesenými v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka konštatuje, že tieto sú takmer identické a okresný súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s nimi náležite vysporiadal. Okresný súd najmä zdôraznil, že žalovaný už v odpore proti platobnému rozkazu namietal nedostatok svojej pasívnej legitimácie, čo preukázal výpisom z obchodného registra. Sťažovateľ však naďalej trval na podanej žalobe, čím zbytočne zvýšil trovy konania a až po vyslovení predbežného právneho názoru sudcu vzal žalobu späť, čím procesne zaviniť zastavenie konania. Rovnako bol sťažovateľ neúspešný v odvolacom konaní, ktoré sám inicioval, z čoho mu tiež vyplynula povinnosť nahradiť trovy konania. Okresný súd na podporu svojich záverov a v súvislosti s námietkou sťažovateľa o neúčelnosti vynaložených trov konania z dôvodu, že advokát žalovaného sa podieľal na podnikateľskej činnosti žalovaného, poukázal aj na odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 M Cdo 30/2012 zo 17. októbra 2013, v ktorom najvyšší súd obdobný postup posúdil ako súladný s príslušnými ustanoveniami v tom čase účinného procesného predpisu. Vo vzťahu k sťažovateľom akcentovaným rozhodnutiam najvyššieho súdu a Ústavného súdu Českej republiky okresný súd uviedol, že tieto sa týkajú odlišných skutkových okolností, ako to je v prípade sťažovateľa.

15. V tomto ohľade nepovažuje ústavný súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu za arbitrárne ani zjavne neodôvodnené. Skutkové a právne závery uvedené v odôvodnení napadnutého uznesenia okresného súdu opierajúce sa aj o judikatúru najvyššieho súdu nemožno v žiadnom prípade označiť ani za nepreskúmateľné, ani za svojvoľné, vybočujúce z rámca zákonných ustanovení Civilného sporového poriadku. Z uvedených dôvodov ústavný súd nemá dôvod ani oprávnenie prehodnocovať zistené závery a ani ich prípadne nahrádzať vlastnými úvahami.

16. Ústavný súd zároveň poukazuje aj na výšku predmetu „sporu“, t. j. trov konania v sume 132,10 €. V tejto súvislosti totiž už viackrát formuloval právny názor, podľa ktorého

ak platná a účinná právna úprava vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagateľnú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľovi len v celkom výnimočných prípadoch, a to v prípade, ak sťažnosť signalizuje, že k zásahu do základných práv alebo slobôd došlo v mimoriadne závažnom rozsahu (m. m. IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011, II. ÚS 757/2014).

17. Na tomto základe ústavný súd sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. marca 2018